

Barlose Berichten

nr 8

Extra dik bevrijdingsnummer

**Gerda Brethouwer over
Nationaal
Onderduikmuseum**

BARLO
GEM. AALTEN

**Mei
2020**

deNeeth

PANNENKOEKEN

SPEELTUIN

BOERDERIJ

MUSEUM

www.deneeth.nl

info@deneeth.nl

Tel: 0543-451069 / 451966

Ontsnap aan de hectiek van alledag op een unieke plek in Barlo

Yoga Boerderij
Bullens

Yoga in onze mooie boerderij-studio
of op het buitenterras in de wei.

yogaboerderijbullens.nl
Bullenssteeg 8 - 7122 RE Aalten
06-22747506

R
O
O
K
S

Interieur Systemen

Vragenderweg 35-B
7131 NS LICHTENVOORDE
T: 0544 - 398800

www.rooksinterieursystemen.nl
www.rooksspanplafondsysteem.nl

- ☐ SYSTEEMWANDEN
- ☐ SYSTEEMPLAFONDS
- ☐ BETIMMERINGEN
- ☐ TOTALE BINNEN- (AF)BOUW

DEALER VAN: **BARRISOL®**

spanplafonds * lichtplafonds
akoestische plafonds * 3D plafonds * prints

boomkwekerij

rendering
voor het complete assortiment

Grootdeunkweg 10
7122 RS Aalten
www.rendering.nl

Er wordt niet aan particulieren verkocht

Colofon

"Barlose Berichten" is een nieuws- en informatieblad voor Buurtschap Barlo, uitgegeven op initiatief van Barlo's Belang en verschijnt 3 keer per jaar.

REDACTIE:

Henk Koskamp, Jan Ebbers & Marijt Helmink

Vormgeving: Luuk Nijenhuis - www.comvorm.com

Bezorging: Ada te Voortwis (06 12 60 66 44).

Barlose Berichten wordt in Barlo gratis huis-aan-huis bezorgd. Mocht u Barlose Berichten buiten Barlo willen ontvangen, neem dan contact op met Henk Koskamp, tel. nr. 0543 45 11 10 of stuur een mail naar barloseberichten@gmail.com.

Kosten: uw vrije gift is van harte welkom via Jan Ebbers NL69RABO0324508239 ten name van Barlose Berichten.

Post-, en mailadres:

Barlose Berichten, p/a Lichtenvoordsestraatweg 69
06-52165980 (Marijt Helmink)
barloseberichten@gmail.com

In deze uitgave o.a.

Nationaal Onderduikmuseum	4
Barlo Bakt	6
Lintje voor Herman Onnink	9
De oorlog door kinderoogen	10
Toen en Nu	11
Herinneringen aan de oorlog	12
De kinderen Weenink	14
Hoktalk	16
Column	17
Nieuws van de oudervereniging CBS	18
Bevrijding Natuurlijk	20
KDV De Rupsjes	21
Bevrijding van Barlo	22

Van de Redactie

Beste lezers,

En toen veranderde de wereld. Zoals we in ons vorige voorwoord al meldden, waren wij druk bezig met een uitgave over 75 jaar vrijheid in Barlo en Aalten. Met ooggetuigenverslagen, historische beschouwingen en mooie interviews. Maar toen werden we allen geconfronteerd met COVID-19, oftewel het Coronavirus. We hopen van harte dat u, als u dit leest, in goede gezondheid verkeert, en dat dat ook geldt voor uw naasten.

De redactie krabde zich wel even achterop het hoofd: hoe moest dat nu met onze artikelen? Zou het überhaupt wel mogelijk zijn een uitgave uit te brengen? En zit men daar wel op te wachten?

De meeste activiteiten rondom 75 jaar vrijheid worden een jaar uitgesteld. Na enig beraad (online natuurlijk), besloten wij dat we niet wilden wachten met het uitgeven van de Barlose Berichten. We kunnen ons zelfs wel voorstellen dat u nu wat meer tijd heeft om de Berichten door te spitten, en we vonden de verhalen te waardevol om een jaar op de plank te laten liggen.

In deze editie dus veel verhalen over 75 jaar vrijheid, maar ook het recept voor een dadeltaart, een burgemeester die een verrassingsbezoekje brengt, bericht van de oudervereniging van CBS Barlo, en natuurlijk de vaste columns van Jan van Eerden en Barlo Natuurlijk. Er ontbreken ook een paar artikelen. De agenda is pijnlijk leeg, en het schoolverlatersinterview is er ook niet van gekomen. Wat de inhoud van het komende nummer van de Barlose Berichten gaat zijn, laat zich ook nog raden. Idealiter zouden we de nazomereditie vullen met een terugblik op het toneel, het Oranjefeest en wie weet wat nog meer. Deze zaken lijken voor nu allemaal niet mogelijk te zijn, maar wie weet wat voor mooie andere initiatieven er ontstaan. We blijven er graag van op de hoogte, om er een artikel aan te kunnen wijden in de volgende editie.

Veel leesplezier, en we blijven het herhalen: opmerkingen en tips kunt u mailen naar barloseberichten@gmail.com. Ook suggesties voor nieuwe onderwerpen zijn van harte welkom!

Tot slot: zorg goed voor uzelf, kijk -als het mogelijk is- ook of de noabers het goed maken, en geniet als het kan, van ons mooie Barlo.

Jan Ebbers, Marijt Helmink en Henk Koskamp

***“Werkelijk in de ander geïnteresseerd zijn,
dat geeft meerwaarde aan het leven.”***

Gerda Brethouwer, directeur van het Nationaal Onderduikmuseum in Aalten, en van oorsprong Barlose, stond al lang op onze lijst om eens te interviewen voor de Barlose Berichten. De editie over 75 jaar vrijheid leek ons een uitgelezen kans. Corona gooide roet in het eten, maar de redactie, en vooral Gerda, bleek niet voor een gat te vangen, en zo ontstond er, vanuit de pen van Gerda na wat voorzetjes van ons, een mooi portret:

Wortels in Barlo

Ik ben opgegroeid in een driegeneratie-gezin op boerderij ‘de Luthe’ in Barlo met twee oudere zussen Ina en Hermien en een jongere broer Jan. Overdag zaten we vaak met z’n achten om de tafel in de keuken en ‘s avonds in de voorkamer bij de televisie. Er was altijd veel aanloop. We waren eigenlijk altijd buiten samen met onze buurjongen Wim Hoefman. Mijn vriendinnen waren Wilma Haaring (vanaf de kleuterschool), Sienke Luiten, Erna Ebberts, en later Ineke Kaemingk.

Verhalen uit de oorlog

Mijn tante Gerda, enige zus van vader Wim, kwam elk jaar logeren met haar gezin. Soms ook onze onderduiker Dick van der Graft (uit Voorburg). Dan werden verhalen verteld over hoe vader en Dick zich in een kuil in het land moesten verstoppen. Hoe heldhaftig oma was toen Duitse soldaten het paard wilden meenemen: “Kump niks van in, terugge d’r met!” riep zij bevelend. En ze dropen af. Het was een angstige tijd toen tante Gerda actief werd gezocht als ondergedoken secretarie-ambtenaar (ze had het bevolkingsregister van Aalten verstoppt). Het is een groter verhaal dat ik misschien in de toekomst graag hier wil vertellen.

De wereld is groot

In mijn jeugd werd er altijd fel gediscussieerd door tante Gerda en mijn vader. Ze hadden uiteenlopende politieke overtuigingen. Het leek ernstig en toch leerde ik ervan dat, hoe hard ze ook tekeergingen, het altijd weer goed kwam. In mijn vakanties nam tante Gerda mij mee naar het Vredespaleis, de Tweede Kamer, Madurodam, de zee en de duinen. Zij werd mijn rolmodel door haar uitstraling en wat zij heeft betekend voor de samenleving. Ze kon goed koken: Indische rijsttafel. Ik leerde jong dat de wereld groot is en er nog veel te ontdekken is.

Interesse voor geschiedenis

De middelbare school begon ik pas leuk te vinden toen we moesten debatteren, werkstukken maken en onderzoek doen (dat was toen nieuw). De wereld ging open toen de archivaris van Aalten mij vertelde over de stadsrechten van Bredevoort en daarbij spullen uit die tijd liet zien. Als vervolg op de verhalen thuis over familie, gewoonten, de oorlog, is dáár mijn interesse voor geschiedenis verankerd. Geschiedenis grijpt je, als je ervaart dat je er zelf ook deel van uitmaakt. Je kunt er notabene zelf een draai aan geven (bleek mij later)! Ik ging met plezier kunstgeschiedenis studeren. Uiteindelijk interesseert mij vooral hoe mensen zich naar elkaar toe gedragen en samenwerken om de wereld mooier en interessanter te maken.

Mijn werk

In mijn loopbaan werkte ik samen met stedenbouwkundigen, architecten en beeldend kunstenaars aan verbeteringsprojecten van wijken en openbare ruimten. De laatste jaren werkte ik bij herinrichtingstrajecten in Amsterdam: Bos en Lommerplantsoen, verbetering onderdoorgang A10 en de Marnixgarage onder water bij de Nassaukade. Ik schat in dat daarbij mijn Achterhoekse nuchterheid van ‘rustig blijven, ik laot mi-j neet gek maken’ daarbij van toegevoegde waarde is geweest.

Terug naar de Achterhoek

Bij mij ging het op zeker moment knagen om terug te keren, zeker na het te vroege overlijden van mijn vader. Omdat ik bij een adviesbureau werkte met opdrachten in het hele land, kon dat. Met mijn partner Bernhard die les gaf op het Arnhems conservatorium kwam ik zo in De Heurne terecht. We hebben daar allebei nog geen seconde spijt van gehad.

Passie voor het museum in Aalten

In 2011 kwam de vacature voor museumdirecteur in Aalten en ik solliciteerde. Het klikte. Later hoorde ik dat Hans Ligterink - die heel belangrijk was voor het museum en we allemaal erg missen - heeft gezegd “Toen hadden we een Gerda Brethouwer en nu hebben we er weer een”. Het raakte me. ‘Ik ben er een van hier’ en ben met open armen ontvangen. Ik heb een koers uit gezet voor de toekomst,

waar ik zo'n beetje iedereen bij heb betrokken. Draagvlak, focus en missie zijn belangrijk. Het verhaal van het pand Markt 12, van onderduiken en verzet, pakte mij heeft me nooit meer losgelaten. Ik merk dat dit ook voor veel vrijwilligers en bezoekers geldt. Ook de museumcollectie en het bewaren van Aaltens erfgoed vormen een belangrijke taak van het museum. Aalten kent een lange geschiedenis, met bijzondere vondsten uit de middeleeuwen en een mooie agrarische en unieke industriële geschiedenis.

Bezoek

Jong en oud: scholieren, ouders en grootouders met kinderen, veteranen, onderduikers en onderduikgevers of hun familie en nazaten, die ook uit Engeland, Amerika en Canada komen. Het museum ontvangt steeds (grotere) schoolklassen en groepen volwassenen voor rondleidingen en richt zich zeker ook op Duitsland. Het aantal Duitse bezoekers neemt de laatste jaren opvallend toe. Het totaal aantal bezoekers was 25.000 in 2019.

Een uniek museum

Het Nationaal Onderduikmuseum vertelt met 'kleine' verhalen de grote geschiedenis van verzet, onderduiken en vrijheid tijdens de Tweede Wereldoorlog. De persoonlijke, lokale verhalen in de museumcollectie halen dichtbij wat (inmiddels, of voor velen) ver weg is. Ik wil deze verhalen die ons raken voor het voetlicht brengen. Aan de hand van een document, een foto, een brief is het mogelijk je in te leven. We krijgen antwoorden op vragen als: 'Hoe voelde dat, te moeten vluchten? Bij wie kon je terecht? Hoe kwam je jarenlang de dagen door als verstopt joods jongetje? Vragen over vertrouwen, verraad, veiligheid en vrijheid. Wat dreef iemand in verzet te gaan en voor de ander op te komen? Dat laatste geldt voor heel velen in Barlo en de hele gemeente Aalten, zij hielpen verdrevenen en boden onderdak.

Ik wil zeggen tegen iedereen in Barlo: gooi geen oude documenten weg uit de oorlog. Breng ze naar het museum. Vaak kunnen het puzzelstukken zijn in een groter geheel!

Actueel

Het Onderduikmuseum is géén oorlogsmuseum maar een museum dat vertelt over het leven van gewone mensen in oorlogstijd. Dat is actueler dan ooit, ook na 75 jaar! De verhalen van toen zijn nog steeds actueel. Wat kunnen we zelf doen voor de vrede? Er is nog steeds oorlog, vluchtelingenstromen, discriminatie en opkomend antisemitisme. We praten erover met de jeugd. Het museum heeft 140 vrijwilligers die ook met hart en ziel de basis vormen. Be-

trokkenheid van de vrijwilligers is zeer belangrijk om het werk mogelijk te maken. Samenwerking is essentieel, geeft mij de kans dat projecten lukken, we aan de vraag kunnen beantwoorden.

Landelijke erkenning

Het Onderduikmuseum maakt deel uit van de landelijke Stichting Musea en Herinneringscentra (SMH) met veertien aangesloten musea (zoals Kamp Vught, Westerbork, museum Overloon etc.). Hier in Oost-Nederland en vooral in onze regio waren er destijds zoveel onderduikers en ontstond het Landelijk Netwerk voor Hulp aan onderduikers (de LO). Mijn doel is het museum als landelijk kenniscentrum over onderduiken en verzet verder te ontwikkelen. We zitten in een flow en het is spijtig dat door het coronavirus alles nu is stilgezet. Maar achter de schermen werken we door aan exposities en projecten in het kader van 75 jaar vrijheid. En de huis-aan-huis-bezorging van ons Vrijheidsmagazine is gelukkig nog net op tijd gelukt.

Meerwaarde in het leven

Van nature ben ik positief ingesteld. Bij mij is het glas nooit halfleeg. Ook ben ik idealistisch, ik vind echt dat we de wereld beter kunnen maken als we elkaar serieus nemen en wat voor elkaar over hebben. Het is nu eenmaal een feit dat mensen van nature anderen opzoeken die net zo zijn als zijzelf en met dezelfde meningen. Persoonlijk denk ik dat het waardevol is om ook eens wat vaker te luisteren naar andersdenkenden, proberen begrip te hebben voor elkaars standpunt, erover te praten. Werkelijk in de ander geïnteresseerd zijn, dat geeft meerwaarde aan het leven. In de komende tentoonstelling in het museum is dat ook te zien: verhalen van kinderen die de vrijheid zochten: een jongen uit Syrië met zijn familie die alles moest achterlaten, een jongen uit de Molukken die kort na de oorlog in Winterswijk terecht kwam. Ik pleit ervoor dat wij waken voor onze democratie en deze hooghouden, dat wij pal staan voor vrede en vrijheid.

Jarenlang maakte ik onderdeel uit van een kook-, en bakclub. Deels bestaand uit lekkerbekken, deels bestaand uit hobbychefs die, als ze zouden meedoen, glansrijk de finale van Heel Holland Bakt zouden behalen. Ik behoor overigens tot de lekkerbekken.

Mijn medeclublid Ozana had in die tijd een van de leukste lunchrooms van Arnhem: Urban Chef. De meest verkochte taart in die tijd was haar dadeltaart, om je vingers bij af te likken zo lekker! Het recept is vrij eenvoudig, en je hebt er geen oven voor nodig! Het helpt wel als je van suiker houdt, want de taart is machtig, en zoet! Maar een klein puntje kan geen kwaad, houd ik mijzelf altijd voor. Inmiddels heb ik het recept van Ozana wat aangepast, en deel ik 'm graag met jullie:

Dadeltaart a la Urban Chef

Ingrediënten:

450 gram dadels, het liefst verse medjoul dadels
200 gr Bastognekoek
100 gr bruine basterdsuiker
150 gr boter
2 eieren, losgeklopt
50-75 gr geraspte kokosnippers

Benodigheden:

Bakvorm met 23 cm doorsnede
bakpapier
Pan

Bereidingswijze

Snijdt de dadels in stukken (hoeft niet te fijn) en hak/timmer de bastognekoeken aan kruimels. Smelt de boter in de pan op een laag vuur, samen met de basterdsuiker, tot de suiker volledig is opgelost. Voeg de fijngesneden dadels toe, verhoog het vuur iets en laat het mengsel aan de kook komen. Voeg twee losgeklopte eieren toe en meng alles goed door elkaar. Kook 1 a 2 minuten, zodat de eieren volledig zijn verhit. Haal de pan daarna van de warmtebron af. Voeg de fijngestampde koekkruimels toe en roer het mengsel door elkaar tot dat het vocht volledig is opgenomen. Verdeel het mengsel over de met bakpapier beklede bakvorm, en druk het goed aan. Strooi de kokos over het mengsel en laat de bakvorm met inhoud goed afkoelen in de koelkast of vriezer.

Het in stukken snijden en op een schoteltje presenteren zal door de kleverigheid altijd iets een uitdaging blijven, maar het is (vind ik) de moeite meer dan waard!

Tip: giet voor het toevoegen van de koekkruimels een scheut likeur door het mengsel!

Alleen voor 18+ natuurlijk...

Geniet ervan!

Ik geef de pen door aan Lizette te Linde, die het Zwitserse recept 'Paddenstoel' met ons deelt.

Wordt vervolgd!

**“Veel sterkte en gezondheid toegewenst
in deze onwerkelijke tijden.
#samensterk - Barlo's Belang”**

HET SPELTHUIS

100% zuivere en biologische speltproducten!

Hinke Koster
info@hetspelthuis.nl
www.hetspelthuis.nl
 Tel.: 0543-848749

Speltmeel
 Spelpasta's
 Cadeaupaketten
 Workshops

lageschaar

vaste planten

*Fleurige plantconcepten:
onderhoudsarm, natuurlijk en kleurrijk*

Je maakt het natuurlijk met Lageschaar

Sla de spijker op de kop met

Bouwbedrijf BEPAM B.V.

Vierde Broekdijk 27 - 7122 JD Aalten - Telefoon: 0543 - 473235

- NIEUWBOUW
- VERBOUW
- RENOVATIE
- ONDERHOUD

Activiteiten De Loods

Omdat De Loods bezig is met fondsenwerving en verbouwingsplannen zijn de activiteiten momenteel beperkt.

In overleg is De Loods echter wel te huur voor (besloten) feestjes en partijen.

Info en overleg over verhuur kan via Hermen Ligterink (06-53762278 of h.ligterink@gmail.com).

NAUTA 4 MEDIATION
& personeelsadvies

**als het drinken
van oploskoffie
niet meer helpt...**

MfN
REGISTERMEDIATOR

the art of communication

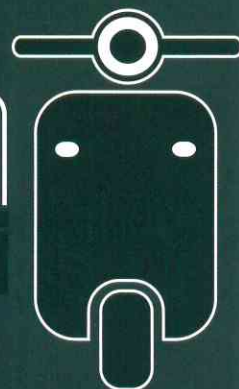
karin@nauta4mediation.nl

zoom

= vespa klassiekers =

Beleef Vespa!

www.zoomvespaklassiekers.nl

comvorm.com

communicatie vormgeving

06 421 421 82
luuk@comvorm.com

**Dick
Stronks**
HOVENIERSBEDRIJF

ONTWERP

AANLEG

ONDERHOUD

SIERBESTRATING

Neethweg 2, 7122 RB Aalten | T: 0543-451817 / 06 28180456
E: info@hoveniersbedrijfDickStronks.nl | www.hoveniersbedrijfDickStronks.nl

DOMME AANLEG
café • restaurant • entertainment

**Goed van eten...
Gemoedelijke sfeer**

Lichtenvoordsestraatweg 87
7121 RD BARLO (gem. Aalten)
Tel: 0543-451235 of Mob. 31+ 612323976
Mail: dommeaanleg@hotmail.com
Site: www.dommeaanleg.nl

Een koninklijk lintje voor Herman Onnink

“Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd om u, Hermanus Arnoldus Onnink te benoemen tot lid in de Orde van Oranje Nassau.” Dat is de officiële tekst van de brief die hoort bij die onderscheiding.

Herman was druk bezig met het plaatsen van zonnecollectoren op het dak en was dus in zijn werkkleding, toen burgemeester Anton Stapelkamp met in zijn gevolg een kleine groep mensen de oprit bij zijn huis opliep. De verbazing bij Herman was groot toen hij er achter kwam wat de bedoeling van dit bezoek was.

De burgemeester kon hem, vanwege de 1,5 meter, het lintje niet opspelden, want iedereen moest afstand houden, maar de verrassing en de vreugde was er niet minder om. De verdiensten, die de grondslag zijn voor deze onderscheiding, zijn legio! Genoemd kunnen worden:

het Nationaal Onderduikmuseum, bestuur Chr. Basisschool Barlo, Stichting Dwars door Barlo, bestuurslid Barlo's Belang, diverse werkzaamheden voor de Prot. Gemeente Aalten en de uitgave van het boek “Eigen Weg”, gemaakt door zijn overleden vrouw Thea, maar dat ze door haar ziekte en overlijden niet af heeft kunnen maken.

Uiteraard zal de onderscheiding op een later tijdstip alsnog officieel worden uitgereikt en opgespeld en ook zal dan iedereen de gelegenheid krijgen om hem de hand te schudden en vervolgens een drankje te nuttigen.

De oorlog door kindergen

– Jan en Riek Schokkin

Door: Jan Ebbers

Jan en Riek Schokkin wonen sinds 2018 in het Ambthuis in Bredevoort. En naar eigen zeggen tot volle tevredenheid. Ik heb ze opgezocht omdat ze nog tot de weinigen behoren die de tweede wereldoorlog bewust hebben beleefd.

Riek was aan het begin van de oorlog nog maar 9 jaar. Zij kwam uit een gezin van 12 kinderen en zij woonde toen dicht bij Varsseveld. Jan was 10 jaar, hij had 3 broers en 3 zussen en hij was op 2 na de jongste van het stel. Het gezin woonde aan de Nijhofsweg in Barlo.

In de eerste jaren van de oorlog (van 1940 tot 1943) was het nog tamelijk rustig. Het leven ging zijn gewone gang. Natuurlijk was er in mei 1940 de capitulatie, waarbij veel Nederlandse soldaten waren gesneuveld. Maar omdat ze beide nog kinderen waren, maakte dat weliswaar ook op hen indruk, maar al snel leefden zij hun eigen leven en van de spanning die ongetwijfeld bij hun ouders heerste, was voor hen niet veel te merken. Eigenlijk was het ook wel een beetje spannend en avontuurlijk.

In de loop van de oorlogsjaren veranderde dat! De druk werd groter, want de Duitsers werden agressiever, naarmate duidelijker werd dat de oorlog niet zo maar gewonnen werd door de bezetter. Aanvankelijk waren de "gewone" Duitse soldaten nog tamelijk ontspannen, maar bepaalde groepen, zoals de SS-ers, waren bepaald niet vriendelijk.

Er kwam een periode, waarin de jonge mannen werden opgeroepen door de Duitsers om te gaan graven in Sinderen. Er moesten eenmansgaten en loopgraven gemaakt worden, waarin de Duitse soldaten zich teweer konden stellen tegen de geallieerde troepen. Velen hadden geen zin om aan dat bevel te voldoen en gingen onderduiken.

Ook in de boerderijen van Riek en Jan was dat het geval. Vaak waren in boerderijen en schuren wel mogelijkheden om een schuilplek te maken. Als er dan geruchten van mogelijke razzia's kwamen, dan verstopte de onderduikers zich om aan arrestatie te ontkomen. Soms was de beslissing om onder te duiken heel moeilijk, want de Duitsers verhoogden de druk. De boodschap was dan: als jullie je niet melden, schieten wij een aantal gijzelaars dood!

De vader van Riek werd gearresteerd en ging 2 weken de gevangenis in omdat hij anderen had gewaarschuwd dat er een razzia op komst was. Ook haar moeder heeft een paar dagen vastgezet. Broer Jo die 16 jaar was, werd na spertijd (8.00 uur) buiten aangetroffen en werd veroordeeld tot 6 weken in een strafkamp in Duitsland. Dit tot grote angst en verdriet van Riek's moeder. Na 6 weken kwam hij thuis: "onder de luizen."

Grote indruk maakte het doodschieten van 46 gijzelaars, vlak bij de boerderij waar Riek woonde. Zij werden gedood

als wraak op het ombrengen van 4 Duitse soldaten in IJzerlo. Riek herinnert zich nog het geluid van mitrailleurs en naderhand het feesten en gebral van Duitse soldaten die die executie hadden uitgevoerd. Het herdenkingsmonument is nog te bezoeken aan de Rademakersbroek.

De laatste dagen van de oorlog was voor velen een nachtmerrie. De Engelsen trokken op vanuit Aalten. De bewoners van Barlo trokken zich zoveel mogelijk terug in de schuilkelders, die bijna iedereen gebouwd had. De Engelse jachtbommenwerpers (Jabo's) hadden grote overmacht in de lucht, want de Duitse luchtmacht was al veel eerder vernietigd. Ze schoten op alles wat bewoog.

De Nijhofsweg was vol met terugtrekkende Duitsers, wagens, paarden enz. en werden steeds aangevallen door de vliegtuigen. Bij Schokkin achter het huis stond een Duitse munitiewagen. De vliegtuigen schoten in de volle lengte over de Nijhofsweg. Zij raakten daarbij een aantal Duitse soldaten die op de terugtocht waren en ook een 8-tal paarden die ze meevoerden.

Ook een paar bommen werden afgegooid: één bom raakte de munitiewagen, ééntje kwam in het weiland verderop terecht en een derde bom raakte ongelukkigerwijs de schuilkelder bij Nijhof (meer hierover elders in deze Barlose Berichten). Het was de laatste dag van de oorlog, maar een gitzwarte dag voor de betrokken familieleden en de Barlose bevolking. Een bevrijding met een zwarte rouwrand.

Jaren later, in 1997, bij het verbreden van de Nijhofsweg, werd nog een hoeveelheid scherpe munitie gevonden en onschadelijk gemaakt. Daaronder waren nog gevaarlijke fosforgranaten. Dus blijkt maar weer: de 2e wereldoorlog is gelukkig al lang voorbij, maar ... volgens Jan zou het hem niet verbazen dat er in de grond nog steeds munitie ligt.

P.M. Dit interview is vorig jaar al gehouden. Jan en Riek woonden toen nog in het Ambthuis in Bredevoort. Intussen zijn ze verhuisd naar Beth San in Aalten.

Toen
en Nu

Herinneringen aan de oorlog

- Bertus en Dinie Veerbeek

Door Jan Ebbers

Bertus was 6 jaar en Dinie 4 jaar toen de oorlog in 1940 uitbrak. De herinneringen in de eerste jaren zijn daarom nogal vaag.

Ze wisten natuurlijk niet hoe de situatie voor de oorlog was geweest. Het zijn vooral de dingen die indruk maken op kinderen die ze toen waren.

Het zijn ook vooral flarden van gebeurtenissen.

Dinie herinnert zich dat in 1943 of 1944 dat de scholen gevorderd werden door de Duitsers en dat ze toen school hadden in de Oosterkerk of de Chr. Gereformeerde kerk. Aan de kinderen werd gevraagd of ze stukken hout van huis mee konden brengen, want de kachel moest in de winter gestookt worden, zodat de kinderen nog enigszins warm bleven. Dinie woonde toen aan de Damstraat. Ze hadden achter hun huis een schuilkelder, waar ze de laatste oorlogsjaren regelmatig in vertoefden.

Zij herinnert zich vooral het dreigende gedreun van de bommenwerpers die iedere nacht de Duitse steden in het Roergebied bombardeerden. Op een nacht viel er een bom in de Slicher van Bathstraat, waardoor hun schuilkelder verzakte.

Ook weet ze nog goed dat er aan de Ringweg, naast de marechausseekazerne een Duitse V1 (een vliegende bom, die als doel de Engelse hoofdstad Londen had) neerstortte en een geweldige ontploffing veroorzaakte.

Ook Bertus (die iets ouder was dan Dinie) weet nog, dat nadat het schoolgebouw was gevorderd, er onderwijs werd gegeven op diverse boerderijen in de buurt, zoals bij Luiten van de Kuier, bij Houwers op de Budding en bij Jan Ligterink, de klompenmaker.

MENSEN UIT SCHEVENINGEN

In 1942 werden de mensen uit Scheveningen verdreven, want de Duitsers meenden dat de Nederlandse kust gevaar liep voor een invasie vanuit Engeland, dus er moest gebouwd worden aan een Atlantische verdedigingslinie. Ook in Barlo kwamen veel evacuees terecht, die vaak met liefde opgevangen werden.

Sommige Duitse soldaten hadden er een handje van om een Nederlandse fiets te stelen. Dat overkwam de broers van Bertus ook. Door een babbeltruc was Bertus' vader afgeleid en intussen werd de fiets van Bertus' broer door een paar andere soldaten "geleend". Fiets weg: vader kwaad. Maar hij kwam er achter dat soldaten die in de school ingekwartierd waren, de fiets ingepikt hadden en dat die regelmatig bij bakker Grevink stond. De vader bedacht zich geen moment, ging naar Grevink en nam weer bezit van zijn eigendom en fietste spoorlags naar huis. Geen haan die er naar kraaide!

Iets anders wat Bertus zich herinnert was het energieverbod. Er mocht geen elektriciteit door de Nederlanders gebruikt worden. Je kon dit verbod omzeilen door in de elektriciteitspaal een stop aan te brengen waardoor de burens toch stroom hadden. Buurman Derk Ebberts nam de taak op zich om dit twee keer per dag te "regelen". Op een nacht werd er geklopt: "Aufmachen". Vader Veerbeek draaide nog snel even de lamp uit de fitting, maar de soldaten waren niet dom. Ze voelden aan de fitting die nog heet was. De vader van Bertus Veerbeek moest als straf gaan spitten (loopgraven) voor de Duitsers. Hij slaagde erin om de Duitsers om te kopen met worst en een zij spek, waardoor hij zijn straf ontliiep.

Bertus herinnert zich ook het beeld van mensen die met karren en fietsen uit het westen van Nederland komen om bij de boeren hier eten te halen. Meneer Groen kwam met 4 kinderen op een bakfiets vanuit Amsterdam. 2 van zijn kinderen zijn bij hen ondergebracht, de 2 anderen kregen onderdak in de buurt.

Bij Hoftijzer (Veernhof) aan de Meinenweg was een Duits communicatiecentrum ingericht. De geallieerden hadden dat ontdekt. Als waarschuwing werden er pamfletten afgeworpen met de waarschuwing dat dit doel gebombardeerd zou worden. En dat gebeurde ook. Nog dezelfde dag werd de schuur bij 't Veernhof met zendapparatuur vol getroffen. "Mijn broer Derk en ik waren in de buurt en we wisten niet hoe snel we op de grond moesten gaan liggen. Een angstwekkende ervaring!"

Naarmate de oorlog vorderde, werd het gevaarlijker voor mens en dier. Bijna elke nacht voerde de geallieerden bombardementen uit op Duitse steden. Daarbij kwamen ook verdwaalde bommen neer op burgerdoelen. Zoals bij bijna iedere woning werd ook bij de boerderij van Veerbeek een schuilkelder gebouwd. Het was een ronde silo van beton (doorsnee zo'n 6 meter). Die was al enigszins in de grond gebouwd. Die werd versterkt met zware houten balken en schansen. Dat bood in elk geval bescherming tegen rondvliegende scherven.

De schuilkelder bood bescherming aan de familie Veerbeek (6 personen) en de burens, de familie Ebberts (4 personen). Je zat wel behoorlijk opgepropt, maar het geheel bood toch een zekere veiligheid. Als het geluid van het luchtalarm klonk, haastte iedereen zich naar de schuilgelegenheid.

De laatste dagen van de oorlog zaten ze vrijwel steeds (dag en nacht) in de schuilkelder, terwijl de oprukkende Engelsen de vluchtende Duitsers verjoegen. Daarbij werd geschoten, en enkele boerderijen, zoals 't Ruwhof en van Eerden verbrandden. De Duitsers hadden de weg bij Piek geblokkeerd door dikke eiken om te zagen, maar de Engelse tanks baanden zich een weg via het Kommersveld en vervolgden onverstoord hun weg naar het noorden.

De bevrijding van Barlo was een feit en de vreugde en opluchting waren groot.

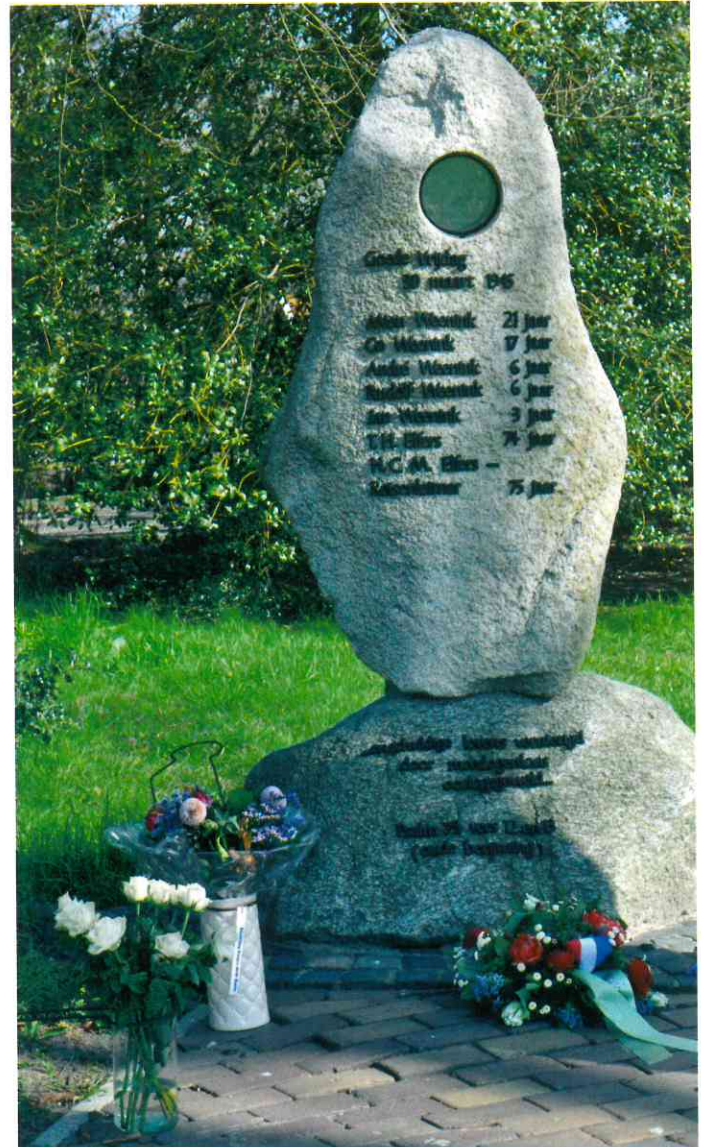
De kinderen Weenink

Het verdriet van de familie Weenink is groot, in maart 1945. Aan het begin van die maand is de negentienjarige Wim om het leven gekomen bij een Brits bombardement op Den Haag en de familie is in diepe rouw.

Hoofdonderwijzer Weenink uit Barlo had in januari zijn overgebleven dertien kinderen al op verschillende adressen elders ondergebracht. Het is te gevaarlijk rondom het schoolgebouw door ingekwartierde Duitsers die er verblijven. De familie Nijhof, niet heel veel verderop, heeft in de tuin een schuilkelder die bekend staat als de veiligste uit de omgeving. Vijf kinderen verblijven op dat adres.

Deze laatste weken van de bezetting van de Achterhoek wordt er nog veel gevochten. De Duitsers trekken dan wel weg, maar in Barlo en op andere plaatsen rond de grens zijn er nog verschillende groepjes die zich hevig verzetten en proberen nog van alles mee te nemen. Overvliegende geallieerde vliegtuigen proberen alles wat beweegt naar te schieten en kunnen daarbij maar moeilijk onderscheid maken tussen burger of vijand en daarom verblijven veel Achterhoekers zoveel mogelijk in hun schuilkelders, biddend voor en hopen op een goede afloop. Door zijn zigzagconstructie biedt Nijhofs schuilkelder een goede bescherming tegen granaatslagen.

Dan blijkt dat veel Duitse troepen met hun oorlogsmaterieel zich samentrekken op de Nijhofsweg. Ze vinden er beschutting onder de grote eiken die er staan.

Ze wachten af alvorens het vrije veld richting Domme Aanleg over te steken. Zo beleven de eenentwintigjarige Mien Weenink, haar zus Co van zeventien, de tweeling André en Rudi van zes en de driejarige Jan angstige momenten.

Ze zijn niet de enigen die een veilig onderkomen hebben gevonden in de schuilplaats. Ook twee evacuees uit Scheveningen, het oudere echtpaar Elfers, boer Nijhof, zijn vrouw en dochter Wanda zitten te wachten op wat er staat te gebeuren. Om half vijf's middags verschijnen uit het niets geallieerde vliegtuigen. Ze vliegen laag over en werpen hun bommen op het Duitse materieel. Nabij Nijhof wordt een Duitse vrachtwagen vol met handgranaten en munitie getroffen. De chauffeur is meteen dood, de vrachtwagen zelf belandt vlakbij de schuilkelder van Nijhof en meteen daarna ontploft de benzinetank. Een stapel droog ovenhout nabij de schuilplaats vat vlam. Door de sterke zuidenwind bereikt het vuur vrijwel onmiddellijk de schuilplaats.

Boer Nijhof, zijn vrouw en Wanda zitten in het voorste deel van de schuilkelder en het lukt hen om aan de vuurzee te ontsnappen. Nijhof probeert de anderen nog te redden maar dat lukt hem niet door de enorme hitte die is ontstaan. Het echtpaar Elfers en de kinderen Weenink zullen dit drama niet overleven. De bevrijding van Barlo daags erna, zal maar heel kort worden gevierd. Al snel wordt bekend wat er zich heeft afgespeeld en het verdriet van hoofdonderwijzer Weenink en zijn vrouw, die binnen een paar weken zes kinderen zijn verloren, overschaduwde de vreugde van de bevrijding.

Bron: Nationaal Onderduikmuseum.

Hoktalk: "SCHOKKINSHOK"

In de serie "hoktalk" nemen we een kijkje bij hokken en keten in onze buurtschap. Wat gebeurt er in die hokken en keten en wie zijn de "bewoners".

Door: Henk Koskamp

Dit keer een interview met de 14 leden van het Schokkinshok. Door de Corona crisis is dit een interview op afstand.

Jody van Eerden, één van de leden, heeft een app-groep aangemaakt, waarvoor dank, zodat dit op een veilige manier kan worden gemaakt. Behalve reeds genoemde Jody, bestaat de groep uit Marchien Frenken, Maud Ikink, Nienke Reiring, Romy ter Haar, Dirk te Brake, Freek Dorrestein, Giel Sturris, Jordy Jansen, Jurre van den Brink, Lars ter Haar, Martijn Westrum, Wiebe van Eerden en Naomi van Eerden. De meesten komen uit Barlo, twee uit Aalten, één uit Dale één uit Heelweg en één uit Bredevoort. Allen met bouwjaar 2003 tot 2005. Het is dus deze keer weer een jong hok.

Op 31 oktober 2015 was er een Halloweenfeest bij Lars in de schuur, toen is het idee ontstaan om samen een hok te beginnen. acht mensen uit groep 8, namen het initiatief hiervoor. Op de basisschool was het al een hechte club en ze wilden elkaar ook na de basisschooltijd toch nog regelmatig blijven zien. Later kwamen er nog zes leden bij. De meesten gaan naar Schaersvoorde, Wiebe is bezig met de monteursopleiding aan het Soma college in Harderwijk. In hun vrije tijd zijn de leden bezig met hobby's zoals, schilderen, free runnen of muziek maken bij Excelsior, maar ook sporten zoals o.a. voetbal, turnen, paardrijden, zwemmen en motorcross. De crossende leden houden af en toe een wedstrijdje crossen in een weiland of een stuk bouwland.

In het begin was er nog geen vaste plek en kwam men bij elkaar, bij Lars, Maud, Jody of Naomi. Daarna in een soort van schaftkeet, bij Naomi van Eerden aan de Aladnaweg, maar nu is er een vaste stek gevonden bij Schokkin aan de Nijhofsweg. Het hok is een oude caravan, afkomstig van Camping Goorzicht. Deze is inwendig gesloopt: open haard, binnenwanden, zelfs de WC is er uitgehaald, dit alles was van minder belang dan een nieuwe vloer en een bar met barkrukken.

Een aantal vaders hebben daarbij geholpen en een hoop spullen voor o.a. de bar beschikbaar gesteld. Verder staat er een bankstel, een paar koelkasten, een muziekinstallatie en een straalkachel.

De buitenkant is grondig schoongemaakt en de binnenkant is opnieuw geschilderd. De WC is niet meer terug gekomen want daarvoor is buiten genoeg plek.

Op oudjaarsdag 2018 is de caravan in gebruik genomen. Elke zaterdag zitten de Schokkinshok-leden gezellig bij elkaar in hun eigen hok. Omdat het hok nog niet zo lang bestaat zijn er helaas (nog) geen spectaculaire voorvallen te melden.

Omdat dit nummer van BB in het teken staat van 75 jaar bevrijding is aan de leden van het Schokkinshok de vraag gesteld: **"Wat betekent vrijheid voor jullie?:"**

Jurre: tijd hebben om te doen wat je wilt en kunt.

Jody: gelukkig kennen we niets anders dan vrijheid.

En ook: dat je alles mag en kan doen, wel binnen de wet natuurlijk, en je merkt in deze tijd dat je wat ingeperkt word in deze vrijheid, hoe fijn is het dat je normaliter mag gaan en staan waar je maar wilt.

Lars: als je iets wilt doen of ergens iets van vindt, zonder gezeik aan je kop.

Maud: dat je kan gaan en staan waar je wilt en jezelf kan zijn zonder dat iemand dit voor je inperkt.

Nienke: je kunt denken en doen wat je wilt zonder dat je erop afgekraakt wordt.

Romy: dat je kunt doen en laten wat je wil en dat je jezelf kunt zijn. Vooral nu kun je merken dat we echt veel vrijheid hebben, meer dan we denken.

Martijn: Dat we kunnen doen wat we willen en iedereen een eigen mening mag hebben. Ook ben ik dankbaar voor de mensen die hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid.

Naomi: dat je je leven mag leiden zoals je zelf wil, zonder dat mensen of dingen je tegenhouden.

Freek: dat we de mogelijkheid hebben om te doen waar we van houden en dat niemand dat zomaar van ons af kan pakken.

Column

Door Jan van Eerden

Een Nieuwe Wereld

Antonin Dvorák was ne Tjechischen componist, wiet end 19e eeuw al in Amerika was. Daor componeren hee ziene 9e symfonie. Dee symfonie heet ook wal "de nieuwe wereld" en is een allerbasten mooi stuk, met name et tweede deel, et largo.

A'j et neet kent mo 'j et zeker is goan luustern op YouTube of spotify. Effen betjen uut de comfortzone van radio 2 en Sky radio is neet verkaerd. Van uut zwaore ondertonen klunk een prachtige melodie van een hobo. Sommigen herkent der iets in as een melodie van hoppe en opni-j beginnen.

In de tweeden wereldoorlog zatten der neet allene in Europa heel völle mensen in kampen maor ook in Zuud Oost Azië. In dee kampen was niks, behalve ongedierte en zee-ktes. En de mensen hadden ok niks, behalven smag, dufftigen smag. Et verhaal geet dat daor argens in een vrouwenkamp de gevangenen samen gingen zingen um maor effen te können ontsnappen an de ellende. En wat worden der e'zongen: "De nieuwe wereld" van Antonin Dvorák. Zee neuriën de melodie van hoppe en opni-j beginnen. Et was een zingend verzet taegen onderdrukking en ellende. De Japanners worden der denk ik neet völle anders van, maor et gaf toch iets van uitzicht op ne baeteren tied. En zo probearen ze mekare deur de ellende te slöppen.

Wi-j bunt no 75 jaor wieter en gelukkig kennen wi-j neet wat de mensen toen hebt motten met maken. De meesten van ons bunt van nao den oorlog en dat mot ok zo blieden. Wi-j hoeft neet maer samen te gaon zingen al is daor wieters niks op teggen natuurlijk. Wi-j laeft no in ne heel anderen tied, ne tied waarin zowat alles kan.

Vergeleken bi-j andere delen in de wereld is der hier gin armood maer en collectieve ellende zoas in den oorlog kenne wi-j ok neet maer. Wi-j kent wal collectieve welvaart en ongekenne vri-jheid. Of mok zeggen kenden ongekenne vri-jheid. Want wat kan der in ne korten tied ne hoop veranderen. Ik wet wal, wi'j mot corona neet met den oorlog vergelieken maor dat et ons in onze vri-jheid beperkt is duudelijk. Op et moment ak dit schrieve is der ok nog gin zicht op versoepeling van de maatregelen. In sommige steden in Europa gingen mensen vanaf de balkons samen zingen. Et was dan wal gin Dvorák maor et plaatselijke clublied maor de achter liggende gedachte is et zelfde; Mekare opbeurn en effen ne andern tekst dan allene negatief ni-js.

A'j op ne creatieve manaere samenwarkt en naor mekare ummekiekt dan komme wi-j et beste deur dizzen crisis dan ok. Met creatief bedoel ik natuurlijk effen bellen, mailen, een prötjen op afstand en alles wa'j könt bedenken um de olderen en kwetsbaoren een betjen positieven andacht te gevven. Et delen van een book, muziek, filmpjes, spelletjes, et kan allemaal.

Niemand wet wat der ons de kommende tied nog steet te wachten maor low probaern daw geen van allen verdrinkt in verdreet negativiteit en eenzaamheid. Dat deden de vrouwleu in dat Jappenkamp ok neet en geleuf maor dat dee der over et algemeen een heel ende slechter an too wazzen dan wi-j. Misschien wordt et tied dat wi-j et olderwetse naoberschap waer is ni-j laeven in mot blaozen. Al motet dan natuurlijk op gepaste afstand.

O'ja en aj no 's aovend toch neet weg könt en tied zat hebt, luustert dan is naor ét largo van Dvorák.
<https://www.youtube.com/watch?v=ASlch7R1Zvo>

Nieuws en updates van de oudervereniging van CBS Barlo

Na de kerstvakantie was er een periode van relatieve rust en regelmaat voor de kinderen op school. Er werd hard geleerd en heerlijk gespeeld. Vanuit de oudervereniging heeft Dianne Uenk na 8 jaar tomeloze inzet, afscheid genomen. Met de nieuwe activiteiten en plannen keek de oudervereniging uit naar de aankomende maanden.

Hoe anders was de situatie toen de school voor een bepaalde periode dicht moest. Opeens werden de kinderen, de ouders en het team van CBS Barlo geconfronteerd met een nieuwe werkelijkheid. Hoe mooi was het om te zien dat het team van CBS Barlo snel alles geregeld had om de kinderen hun schoolwerk thuis voort te laten zetten. De kinderen kregen waar nodig een laptop van school, de leerboeken werden klaargelegd om opgehaald te worden, de weertaken ontvingen de ouders via de mail en binnen een aantal dagen waren de kinderen klaar om thuis les te krijgen. Alles wordt momenteel online aangeboden en de kinderen vanaf groep 3 krijgen iedere dag instructies van hun eigen juf of meester. Samen op Google Hangouts kunnen ze elkaar berichtjes sturen, videobellen, grappen maken en aandachtig luisteren naar de instructie. Het is mooi dat dit zo kan! Toch is het het fijnst om met elkaar weer in de klas te mogen zitten en de meeste kinderen kijken daar erg naar uit. We weten inmiddels dat er op 11 mei het onderwijs onder bepaalde restricties weer hetvat gaat worden. Hoe dat er in praktijk uit komt te zien weten we op het moment van schrijven nog niet, maar de juffen en meesters van CBS Barlo verdienen alle lof!

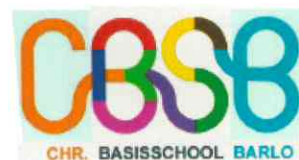
Ondanks dat we onze activiteiten voorlopig moesten staken, heeft de oudervereniging niet stil gezeten. In overleg met school hebben wij de paaseitjesactie gecanceld en de 500 zakjes paaseitjes in overleg met de zorgcoöperatie rondgedeeld bij de Stegemanhof, Beth San en verschillende locaties van Estinea. Een mooi gebaar voor de mensen die het nu extra zwaar hebben. Het is erg gewaardeerd.

Daarnaast heeft Martijn Hoogenboom, samen met zijn zoon Koen er voor gezorgd dat er palen zijn geplaatst voor de zonnedoeken.

We hopen dat de kinderen van groep 1 en 2 er dit schooljaar nog gebruik van kunnen maken, zodat zij heerlijk buiten in de schaduw kunnen spelen.

Als laatste hebben we nog de halfjaarlijkse kledingactie Bag2School op de agenda staan, deze staat voornamelijk gepland op 26 mei. We houden de maatregelen in de gaten en gaan kijken hoe en of deze actie door kan gaan. Bewaar je oude kleding dus nog even, het levert een mooi zakcentje op voor de schoolkas. We houden jullie op de hoogte!

Koel- en Vrieshuis Lintelo B.V.

The art of temperature controlled services

Albert Schweitzerstraat 25 | 7131 PG Lichtenvoorde
Telefoon: +31 (0) 544-396060
E-mail: info@lintelo.nl
[/www.lintelo.nl](http://www.lintelo.nl)

Euroweg 17 | 7051 EB Varsseveld
Telefoon: +31 (0) 544-396090
E-mail: info@lintelo.nl
www.lintelo.nl

Gendringseweg 23 | 7122 ME Aalten
Telefoon: +31 (0) 543-461565
E-mail: info@lintelo.nl
www.lintelo.nl

*Op school leuke cijfers en
thuis een gezellige sfeer.
Hoe makkelijk kan het zijn?*

Huiswerkbegeleiding, MILS Leerstrategietest
en bijlessen voor basis- en voortgezet onderwijs

Landstraat 20 (Elim)
7121 CR Aalten
tel. 06 12 25 73 53
info@studiehuisachterhoek.nl

studiehuisachterhoek.nl specialist in studiebegeleiding

- Auto-electriciteit
- Dynamo's
- Startmotoren

Henk Koskamp

CWV Barlo BV

*Loonwerk	*Tuinmachines
*Grondwerk	*Drainage
*Containertransport	*Egalisatie
*Mesttransport	*Dronewerk

Tel 0543 451248 www.vwwbarlo.nl

Cafeteria de Admiraal

Cafeteria De Admiraal
Admiraal de Ruijterstraat 1d
7122 WD Aalten
Tel. 0543-476000

Voor al uw snacks en patat!

www.cafetariadeadmiraal.nl

Bevrijding **NATUURLijk**

Voedselschaarste

Door: Willy Koskamp & Herman Simmelink

Als gevolg van de Tweede Wereldoorlog was er veel schaarste, de voedselvoorziening kwam op de bon en het werd steeds lastiger om aan voldoende voedsel te komen. Veel mensen doken onder in de Achterhoek om zich aan de bezetter te onttrekken.

Door deze onderduikers moesten in Barlo veel monden gevoed worden die geen voedselbonnen bezaten, men probeerde daarom op verschillende manieren dit probleem op te lossen.

Zo zagen twee Barloërs met paard en wagen, in de steilrand van de Hollenweg een haas in een leger (een ondiep kuiltje waar een haas zich schuilhoudt) liggen. De één vervolgde stapvoets de weg om de haas af te leiden, terwijl de ander met een boog door het weiland liep om de haas van achteren aan de greep (mestvork) te steken. Deze methode was niet altijd succesvol maar als het lukte had men weer een extra stukje vlees op het bord.

Een kooi met en klep was een beter vangmiddel. Je zette een stok, waar een touw aanzat, onder de klep. Met wat voer onder de kooi lokte men patrijzen. De patrijs was, niet te vergelijken met nu, een zeer talrijke boerenlandvogel in de veertiger jaren. Honderdduizenden werden er geschat in Nederland. Aangezien de patrijs in de winter in kluchten samen leeft, gingen soms meerdere vogels tegelijk de kooi in om te eten. Dan werd er aan het touw getrokken en viel de klep dicht.

Wat minder afhankelijk van geluk was je bij het vangen van jonge houtduiven op het nest, door een touwtje aan hun poot vast te binden aan een tak onder het nest. Dit was vrij eenvoudig omdat een duivennest enkel bestaat uit een paar losse takjes. Duivenouders blijven hun jongen voeren zolang ze op het nest zitten. Als de jongen dik genoeg waren voor de slacht werden ze van het nest gehaald.

‘Gewoon halen’ was misschien nog het gemakkelijkst om aan voedsel te komen. In de zomer graasden de melkkoeien altijd buiten in de wei en werden daar ook gemolken. Elke boer in Barlo had wel één of meerdere weiltes in ‘t Goor liggen en in de zomerdag ging men vroeg op pad om de koeien daar te melken. Zo werd ons verteld dat een boer met zijn zoon naar ‘t Goor ging om de koeien te melken. De koeien werden door de zoon naar voren gehaald en vastgezet, waarop de boer zei: “Dat ene beest hoof i-j neet meer te melken, dat is vannacht al gebeurd”. Onbekenden hadden de koe al gemolken om op die manier aan melk te komen.

Gelukkig kwam er een einde aan de oorlog die diepe wonden had achtergelaten. De bevrijding in maart ‘45 voelde echt als een bevrijding, ook in Barlo. Het was prachtig lenteweer, de natuur bloeide en de vogels floten prachtige melodieuze. Nu vieren wij 75 jaar bevrijding, en hoewel die vrijheid nu relatief is, kunnen we ons in Barlo gelukkig prijzen met ook nu een bloeiende natuur en fluitende vogels.

Laten we van alle drie genieten.

KDV De Rupsjes en BSO Bredevoort in Coronatijd

Wat leven wij momenteel in een bizarre situatie. Ook weten wij niet hoelang dit allemaal nog gaat duren. Wij wensen iedereen veel gezondheid toe en we moeten nog even doorzetten!

Maar hoe ziet het er nu bij De Rupsjes uit? Het is leeg op de groep. Wij mogen geen opvang aanbieden, en zijn alleen geopend voor noodopvang. Ouders waarvan één ouder in een vitaal beroep werkt en die de opvang niet door iemand geregeld krijgen, mogen een beroep doen op ons. Wij vangen dan de kinderen op.

In het begin van de Coronatijd hebben een paar ouders hier gebruik van gemaakt, maar momenteel hebben wij geen kinderen in de opvang. De leidsters zijn druk met allerlei andere taken en voorbereidingen. Ook maken ze "werkboekjes" voor de kinderen, zodat de kinderen thuis aan de slag kunnen en toch nog een beetje aan ons denken.

Kinderen van CBS Barlo gaan bij ons in Bredevoort naar de BSO. Ook aan de BSO kinderen mogen wij alleen opvang bieden als één van de ouders in een vitaal beroep werkt. Deze kinderen worden onder schooltijd opgevangen door school. Wij halen de kinderen na schooltijd op bij school en brengen ze naar de BSO. Hier mogen ze dan lekker spelen.

Ook hier zijn momenteel niet veel kinderen, maar voor de paar kinderen die er wel zijn, maken we het extra gezellig. Ook de leidsters van de BSO maken "werkboekjes" voor de kinderen, zodat ze naast het schoolwerk ook nog met andere activiteiten bezig kunnen zijn.

Kortom het is voor ons heel raar om geen kinderen om ons heen te hebben. Wij hopen dan ook dat het allemaal snel achter de rug is en dat de kinderen weer naar de opvang komen.

Juut & Co
kinderopvang

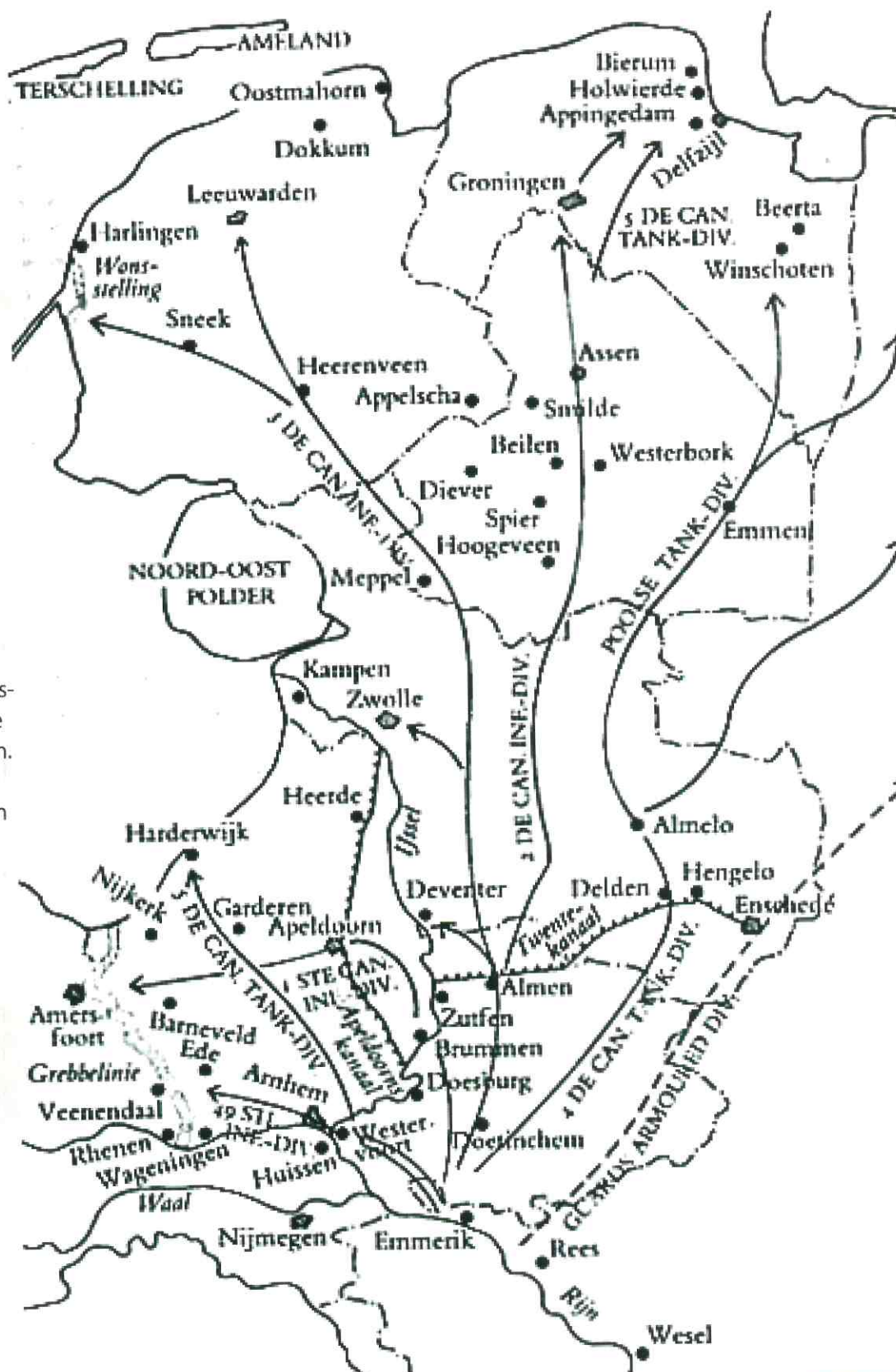

Aanloop naar de bevrijding van

Door: Henk Koskamp

Veruit het grootste gedeelte van Nederland boven de rivieren is bevrijd door de Canadezen. Een smalle strook langs de oostgrens, waaronder Aalten, is echter door Engelsen bevrijd, door de Guards Armoured Division, een onderdeel behorend bij het 30-ste legerkorps van het tweede Britse leger.

Als de Engelsen in maart 1945 de Rijn bij Wesel hebben overgestoken, zal het nog een kwestie van enkele dagen zijn als ze de Nederlandse grens bereiken. Het eerste Achterhoekse dorp dat bevrijd wordt is Megchelen bij Gendringen, het is dan 28 maart 1945.

Aalten en Barlo

Na een zwaar bevochten bevrijding van Dinxperlo, trekken de bevrijders op Goede vrijdag 30 maart, 's morgens rond 7.00 uur, vanuit Dinxperlo richting Aalten. In IJzerlo gaat de colonne westwaarts, via de Kruisdijk richting Lintelo, dit, omdat de Dinxperlosestraatweg naar Aalten gebarricadeerd is door bomen en de Piepersbrug over de Keizersbeek nabij Aalten, is vernield. Ook de Witgoorsbrug, de brug over de Keizersbeek in de Sondernweg in Lintelo, is opgeblazen. Daarom gaat het leger 600 meter voor einde van de Kruisdijk rechtsaf, de Tammeldijk op, omdat de Tammelbrug nog intact is. Van daaruit gaat het via de Sondernweg richting Aalten.

Bij de bevrijding van Aalten, waarbij de gevechten vooral plaats vinden rond Plein Zuid, komen naast een aantal Duitse militairen, 10 Britten om.

Nadat Aalten is bevrijd trekken de bevrijdingslegers verder noordwaarts, richting Lichtenvoorde.

CHOY
Plant based bedding

*Vers
geteeld in
Balle!*

Strooisel voor de kleine huisdieren

www.choystrooisel.nl

Jos te Linde

06 40 22 32 38
natuurlijkstaal@gmail.com

VAAGS

Aannemersbedrijf

Lichtenvoordsestraatweg 81^A Tel. 0620292785
aannemersbedrijfvaags@upcmail.nl

TIMMER- EN BOUWBEDRIJF

VAN EERDEN Aalten

Markerinkdijk 14 7122 RK

Barlose Verenigingen en onderwijs

Barlo's Belang

www.barlo.nl/barlosbelang
barlosbelang@gmail.com

Christelijke Oranjevereniging 'Wilhelmina' Barlo

www.oranjeverenigingbarlo.nl
info@oranjeverenigingbarlo.nl

Sjoelvereniging "De domme smieters"

schigtannie@gmail.com

Stichting Dwars Door Barlo

ernakolstee@gmail.com

Zorgcoöperatie Barlo-Dale

zocobarlodale@hotmail.com

Verenigingsgebouw "De Markerink"

www.barlo.nl/demarkerink
erna.springer@tele2.nl

Activiteitencommissie "De Markerink"

r.e.brethouwer@outlook.com

Muzikantenbank

www.barlo.nl/muzikantenbank
vaneerdenhofstede@kpnmail.nl

Christelijke Muziekvereniging "Excelsior" Barlo

www.excelsiorbarlo.nl
secretaris@excelsiorbarlo.nl

Schietvereniging "De Aanleg"

www.svdeaanleg.nl
info@svdeaanleg.nl

Jeugdclub Barlo

clubbarlo@gmail.com

Discobar "De Loods"

www.deloodsbarlo.nl
info@deloodsbarlo.nl

Jetzt Gehts Loods

jobligter@gmail.com

ONDERWIJS

CBS Barlo

www.cbsbarlo.nl
info@cbsbarlo.nl

Oudervereniging cbs Barlo

ov.cbsbarlo@gmail.com

Juut & Co Kinderopvang

www.juutenco.nl
mariel@juutenco.nl

Service & reparatie
van pneumatisch en elektrisch gereedschap

☎ 06 - 122 36 538 ✉ info@compressorland.nl

Terrazzo Tegelwerken Kitwerken Renovatie
T. 0543-539762 / 0647699406
www.timmersbarlo.nl

Hoezen Advocatenkantoor
betrokken en deskundig

0543-533121

